

Neatkarīga nozares profesionāļa/eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents:	Dr Jānis Juzefovičs (RSU)
Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis:	TV3
Projekta nosaukums:	900 sekundes
Recenzēto satura vienību skaits:	6
Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi:	02.06.2021.; 04.06.2021.; 07.06.2021.; 14.06.2021.; 18.06.2021.; 22.06.2021.

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts nodrošina Latvijas iedzīvotājus ar objektīvu, neitrālu, ideoloģiski/politiski daudzveidīgu, redakcionāli neatkarīgu, žurnālistiski augstvērtīgu informāciju par aktuālajiem notikumiem un procesiem Latvijas un pasaules politiskajā, ekonomiskajā un sociālajā dzīvē.

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts nodrošina dinamisku, koncentrētu un aizraujoši, demokrātiski pasniegtu informāciju par aktuālajiem notikumiem un procesiem Latvijas un pasaules politiskajā, ekonomiskajā un sociālajā dzīvē. Tajā sekmīgi kombinēts *current affairs* un izklaidējošs saturs.

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts ir žurnālistiski augstvērtīgs un šādi sniedz ieguldījumu kopējās Latvijas mediju vides profesionalizācijā.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums: nav informācijas.

Projekta pieteikumā nav ietverta informācija par satura izplatīšanu dažādās platformās un sasniedzamo auditoriju.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums: atbilst.

Projekts realizēts atbilstoši žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, tajā ievērota politiskās neitralitātes, kā arī balsu un viedokļu plurālisma prasība.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Dažādie raidījuma segmenti nodrošina raidījumam žanrisko daudzveidību. Raidījuma temps ir dinamisks, satura pasniegšanas forma – koncentrēta. Vienlaikus ieteicams samazināt studijas interviju hronometrāžu – šīs intervijas tagad bremzē raidījuma tempu; tās var nenoturēt auditorijas uzmanību visā to garumā.

Aktīvāk ieteicams izmantot studijas video ekrānus, lai pasniegtu sarežģītu informāciju vienkāršā, viegli uztveramā formā (dažādas datu vizualizācijas, infografiki).

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Raidījums piedāvā tematiski daudzveidīgu saturu. Raidījuma veidotājiem izdodas populārā veidā runāt par sabiedriski nozīmīgiem tematiem; viņiem ir izdevies panākt labu “soft” un “hard” ziņu apvienojumu.

Ieteicams samazināt paļaušanos uz sabiedrisko attiecību diktēto dienaskārtību, palielinot oriģinālo materiālu īpatsvaru raidījumā, kas to padarītu arī atšķirīgāku no tā tiešā konkurenta LTV1 “Rīta Panorāmas”. Tagad abi raidījumi tematiski dublē viens otru; abi maz ģenerē savas oriģinālās idejas, bet tā vietā paļaujas uz sabiedrisko attiecību piegādāto dienaskārtību.

Svarīgi pārskatīt producēšanas rutīnas, lai nodrošinātu operatīvu informāciju, īpaši attiecībā uz nacionālajām ziņām. Svarīgi nodrošināt ziņu cikla turpinātību: no “TV3 Ziņām” iepriekšējās dienas vakarā uz “900 sekundēm” nākamās dienas rītā. Tagad rīta ziņu plūsmu pamatā veido tās dienas gaidāmo notikumu kalendārs. Izņemot ārkārtas situācijas, raidījumā ir maz aktuālās informācijas par to, kas noticis Latvijā iepriekšējās dienas vakarā, naktī un notiek rīta stundās raidījuma laikā. Šim nolūkam aktīvāk ieteicams izmantot arī tiešraides intervijas ārpus studijas, kas tagad pamatā tiek pielietotas “soft” ziņu tematos.

Tāpat vērts iekļaut raidījuma saturā dažādo aktuālo utilitāro informāciju, kas var būt noderīga skatītāju ikdienas dzīvē.

Augstvērtīgs ir raidījumā iekļautais Mediju apskats – šīs rubrikas autorus raksturo kompetence starptautiskajos notikumos; viņi spēj ieinteresēt ārzemju ziņās, kas ierasti tiek uzskatīts par auditorijas vidū mazāk pieprasītu ziņu saturu. Mediju apskata tematiskos rāmjus varētu paplašināt, iekļaujot tajā arī nacionālo mediju saturu, izceļot to oriģinālos materiālus un nodrošinot salīdzinošu, analītisku pārskatu par dienas nozīmīgāko jaunumu reprezentācijām šajos medijos. Tas arī sniegtu nozīmīgu ieguldījumu ne tikai pašmāju žurnālistiskā satura popularizēšanā, bet arī sabiedrības medijpratības sekmēšanā.

Raidījuma veidotājiem ir labas sekmes auditorijas iesaistīšanā raidījuma veidošanā – šo virzienu vērts attīstīt tālāk, paplašinot dažādās interaktivitātes iespējas.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Raidījuma vadītājiem izdevies radīt rīta programmai atbilstošu neformālu, draudzīgu, dzīvespriecīgu, uzmundrinošu vidi. Raidījuma pamata moderatoriem izdodas labi savienot dažādos tā segmentus; viņi labi uztur “small talk” par dažādajiem raidījumā apspriestajiem tematiem. Uzteicama ir dažādo ziņu rubriku autoru prasme ziņas nevis lasīt skatītājiem priekšā, bet pasniegt tās brīva stāstījuma formā. Viņu veidotie teksti atbilst televīzijas žurnālistikas prasībām: tie ir veidoti vienkāršā valodā, izmantotas vienkāršas teksta konstrukcijas.

Raidījuma pamata moderatoriem vienlaikus ieteicams stiprināt intervēšanas prasmes. Ja viņi vairāk vai mazāk labi tiek galā ar dažādajiem “soft” tematiem, tad ne visi programmas vadītāji ir vienlīdz spēcīgi ziņu (politiskās) intervijas žanrā. Izpratnes trūkums par aktuālajiem ziņu tematiem neļauj viņiem attīstīt sarunu. Tā vietā viņi stingri turas pie intervijas plāna, ko, šķiet, sagatavojis raidījuma redaktors/producents; ir garas atbildes, maz papildu jautājumu – tas arī atņem šīm intervijām iekšējo dinamiku. Svarīgi vairāk laika veltīt intervijas sagatavošanās posmam, veicot rūpīgu izpēti par intervijas tematu un sarunas partneri. Tāpat svarīgi regulāri sekot līdzi ziņu aktualitātēm, kas ilgtermiņā nodrošinās ziņu (politiskās) intervijas vadīšanai nepieciešamās fona kontekstuālās zināšanas. Šī raidījuma formāts, kurā miksēti informācijas un izklaides elementi, paredz, ka arī raidījuma moderatoriem nepieciešamas prasmes un kompetences darboties vienlīdz labi abos šajos tematiskajos-žanriskajos virzienos, kas tagad neizdodas visiem programmas vadītājiem.

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja

nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Labi stāstnieki ir sižetu autori N. Valdniece, K. Kristapsons un S. Balčiūte. Viņi labi darbojas reportāžas, apraksta un portreta žanrā. Viņiem arī izdodas atrast interesantus, oriģinālus stāstu tematus un varoņus. Labi, ka viņu sižetos tiek aplūkoti dažādi ikdienas dzīves temati, kas bieži paliek ārpus konvencionālā vakara TV ziņu formāta.

Aizrautīgi tiešraidēs ārpus studijas darbojas S. Brennessele.

Satura ziņā interesanta un nozīmīga ir zinātnes un tehnoloģiju ziņu rubrika, bet tās pasniegšanas forma "lec laukā" no kopējā raidījuma rokraksta.

2.5. Papildu piebildes

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Projekta realizēšanu ieteicams nākotnē turpināt sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Nākotnē sabiedriskā pasūtījuma ietvaros veidotajā saturā ieteicams iekļaut vairāk tādus materiālus, kas nav populāri un kuru veidošanai nepieciešamas valsts subsīdijas. *Covid-19* pandēmijas laikā tāda, piemēram, varētu būt skaidrojoša, izglītojoša, ikdienas dzīvē noderīga informācija par veselības jautājumiem. Tāpat šo finansējumu varētu izmantot, lai līdzās informācijai par populāro kultūru veidotu saturu par dažādajiem nekomerciālajiem kultūras dzīves notikumiem.

Valsts subsīdijas varētu izmantot arī, lai ieguldītu resursus ārpusstudijas materiālu ražošanā, kā arī attīstītu citus ražošanas izmaksu ziņā dārgus materiālus.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Projektā iesaistītajam radošajam personālam piemīt nepieciešamā kompetence un profesionalitāte, lai nākotnē realizētu citus līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

3.4. Papildu secinājumi/piebildes